

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

TÜRK TESCİLİNE KAYITLI HAVA ARAÇLARI VE PİLOTLARIN YOL BOYU DENETLEME VE DEĞERLENDİRİLMELERİNE DAİR TALİMAT (SHT- KOKPİT YOL BOYU)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Talimatın amacı, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa göre tutulan uçak siciline kayıtlı hava araçlarının yol boyu uçuş denetimlerinin standart şekilde yapılmasını sağlayacak denetleme formlarını oluşturmak ve yapılacak denetlemelere ilişkin genel esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Talimat, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa göre ruhsat almış hava taşıma işletmelerinin işlettiği tüm hava araçları ile hava aracı yol boyu denetimlerini yapmak üzere denetim yetkisi verilmiş denetçi ve denetim kuruluşlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Talimat, 14/10/1983 tarihli 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 10/11/2005 tarihli 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri hakkında Kanun ile 05/06/1945 tarihli 4749 sayılı Kanunla uygun bulunan Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmasına dayanarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Talimatta geçen;

- Denetçi: Genel Müdürlük tarafından işletmelerin uçuş operasyon denetimlerini gerçekleştirmek için yetkilendirilmiş personeli,
- Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü,
- Havacılık işletmeleri: 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa göre ticari hava taşımacılığı yapmak üzere ruhsat almış işletmeleri,
- Havaalanı: Karada ve su üzerinde hava araçlarının kalkması ve inmesi için özel olarak hazırlanmış, hava araçlarının bakım ve diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına, yolcu ve yük alınmasına ve verilmesine elverişli tesisleri bulunan yerleri,
- Kabin ekibi: Bir uçuş görevinin yapılmasında kokpit ekibinin dışında, esas görev yeri hava aracının kabini olan ve işletmeci tarafından yolcu emniyetini ve gereksinimlerini karşılamak üzere gerekli temel ve tazeleme eğitimlerini alarak sertifikalandırılmış personeli,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

f) Kaptan pilot: Uçuş süresince hava aracının her türlü harekâtından sorumlu olan, işletme tarafından atanan, kaptan pilot statüsünde ve Genel Müdürlük tarafından bu maksatla yetkilendirilmiş belirli bir lisansla sahip olan pilotu,

ğ) Kokpit ekibi: Hava aracının sevk ve idaresi ile kullanımından sorumlu ve Genel Müdürlük tarafından lisanslandırılmış gerekli olan asgari sayıdaki pilot/pilotlar ile varsa uçuş mühendislerini,

g) Kokpit: Pilot mahallini,

1) Pilot: Hava aracının sevk edilmesiyle görevli olan sertifikalı personeli,

h) Taksi: Uçağın yerde yapmış olduğu hareketleri,

i) Tecrübeli uçuş denetim görevlisi: Denetim görevlilerinin görev başı eğitimlerini vermek üzere Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş kontrol pilotunu,

j) Uçuş ekibi: Havacılık işletmeleri tarafından belirlenen, hava aracının sevk ve idaresiyle görevli pilotlar, uçuş mühendisleri ile sertifikalı kabin içi emniyet ve diğer hizmetlerin yürütülmesiyle görevli kabin ekibini ve yükleme görevlilerini, uçak tipine göre uçuş mühendisi kapsamında gerektiğinde seyrüsefer ve radyo operatörlerini,

k) Uçuş mühendisi: Uçuş işletme el kitapları gereğince hava aracında bulunması ve pilotlarla birlikte kokpitte görev yapması gerekli olan sertifikalı personeli,

l) Uçuş süresi: Bir hava aracının kalkış yapmak maksadıyla, kendi gücü ile veya harici bir güç uygulanmak suretiyle ilk hareketine başlama anından, uçuşun veya görevin sonunda tam olarak durarak, yolcu yük veya diğer muhteviyatı indirme ve/veya bindirme amacıyla kendisine tahsis edilen park yerine gelme anına kadar geçen toplam süreyi,

m) Yükleme görevlisi: Uçuş işletme el kitabı gereğince hava aracının belirtilen kurallara göre yüklemesini ve boşaltmasını yapan sertifikalı personeli,

n) Yedek meydan: İnilmesi tasarlanan havaalanına inişin uygun olmaması halinde uçuşun yöneltileceği uçuş planında belirtilen havaalanını, ifade eder.

(2) Bu Talimatta belirtilmeyen tanımlar için 2920 sayılı Kanun, 5431 sayılı Kanun ve diğer sivil havacılık mevzuatı ile ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen tanımlar geçerlidir.

Kısaltmalar

MADDE 5 - (1) Bu Talimatta geçen kısaltmalar;

a) ATIS: Otomatik terminal bilgi servisini,

b) ATC: Hava trafik kontrolünü,

c) ATM: Hava trafik yöntemini,

ç) APU: Uçak yardımcı güç ünitesini,

d) CPL: Ticari pilot lisansını,

e) CRM: Ekip kaynak yönetimini,

f) CG: Hava aracı ağırlık merkezini,

g) CDL: Konfigürasyondan sapma listesini,

- ğ) CATII, CATIII: Düşük görüş şartlarında yaklaşma ve iniş yetki kategorisini,
h) DOW: Hava aracı kuru operasyon ağırlığını,
ı) EASA: Avrupa Havacılık Emniyet Teşkilatını,
i) ETOPS: İki motorlu hava araçlarının gerçekleştirilen uzatılmış menzil operasyonlarını,
j) FCOM: Uçuş ekibi operasyon kitabını,
k) FL: Uçuş seviyesini,
l) FIR: Uçuş bilgi bölgesini,
m) F/O: İkinci pilotu,
n) FDR: Uçuş veri kayıt cihazını,
o) GPWS: Yere yakınlık uyarı sistemini,
ö) GPU: Yer yardımcı güç ünitesini,
p) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünü,
r) LOAD SHEET: Hava aracı ağırlık ve denge formunu,
s) LVO: Düşük görüş şartlarında yapılan uçuş operasyonlarını,
ş) LMC: Yolcu ve yük ile ilgili limitleri her uçak için işletici tarafından belirlenmiş son dakika değişikliğini,
t) MEL: Asgari teçhizat listesini,
u) MMEL: Ana asgari teçhizat listesini,
ü) MNPS: Kuzey Atlantik sahası içinde asgari seyrüsefer spesifikasyonları operasyonunu,
v) MTO: Uçuşla ilgili hava durumu raporlarını,
y) MTOW: Hava aracı azami kalkış ağırlığını,
z) NOTAM: Havacılara uyarı mesajını,
aa) NOTOC: Sorumlu kaptan pilotu bilgilendirme formunu,
bb) OM: İşletme el kitabını,
cc) OML: Operasyonel çoklu uçuş ekibi kısıtlamasını (uçuş ekibi 1nci sınıf sağlık sertifikası sınırlamaları),
çç) QNH: Ortalama deniz seviyesindeki atmosfer basınç değerini,
dd) QRH: Normal ve acil durum prosedürleri referans el kitabı,
ee) PNF: Uçuş esnasında uçağı kumanda etmeyen pilotu,
ff) PF: Uçuş esnasında uçağı kumanda eden pilotu,
gg) RAMP Denetimi: Yerli ve yabancı hava araçlarının uçuş öncesinde veya sonrasında yapılan denetimi,
ğğ) RNAV: Saha seyrüseferini,
hh) RVSM: Azaltılmış dikey minimumlarda uçuş operasyonunu,
ıı) SAFA: Yabancı hava araçlarına yapılan denetimi,
ii) SANA: Yerli hava araçlarına yapılan denetimi,
jj) SIGMETS: Uçuş faaliyetleri üzerinde etkisi olan meteorolojik hadiselerin raporlanmasını,
kk) SRM: Yapısal tamir dokümanını,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

ll) TAT: Toplam hava sıcaklığını,
mm) TCAS: Trafik uyarı ve çarpışmayı önleyici sistemi,
nn) TAWS: Arazi farkındalık uyarı sistemini,
oo) TOW: Hava aracı kalkış ağırlığını,
öö) UTC: (Universal Time Coordinated) Uluslararası koordine edilmiş zamanı,
pp) ZFW: Hava aracının yakıtsız, fakat diğer bütün yüklerinin yüklenmiş durumundaki ağırlığını,
ifade eder.

(2) Bu Talimatta belirtilmeyen kısaltmalar için 2920 sayılı Kanun, 5431 sayılı Kanun ve diğer sivil havacılık mevzuatı ile ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen kısaltmalar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM Uygulama Esasları

Yol boyu uçuş kontrol ve denetimleri

MADDE 6 - (1) Hava aracı yol boyu uçuş denetimi, tarifeli ve tarifersiz uçuşlar sırasında uçuş kokpit gözetimi ve mürettebatın yeterliliği ile, yapılan uçuş operasyonunun ilgili ulusal ve uluslararası mevzuata, işletme el kitaplarına ve genel işletme kurallarına uygunluğunun kontrolünü içerir. Söz konusu denetimler yapılırken aşağıdaki hususlara dikkat edilir:

- a) Uçuş ekiplerinin uçulacak hava aracına uygun geçerli lisans ve belgeleri,
- b) Uçulacak rotaya uygun hazırlanmış uçuş planı,
- c) NOTAM'ların;
 - 1) Kalkış meydanı,
 - 2) Yol boyundaki tüm havaalanlarını, varış alanı ve yedek alanları,
 - 3) Varış meydanı ve yedek meydanları,
- ç) Hava durumu analizi,
- d) Yakıt planlama kontrolü,
- e) MEL Bilgisi,
- f) SIGMETS/AIRMETS ve yol boyu meteoroloji haritaları,
- g) LVO operasyon usulleri ve LVO kanıtlanma uçuşları,
- ğ) Uygun uçuş ekip planlaması ve uçuş ekip mesai saatleri uygunluğu.

(2) Denetimler uçak için EK-1'de, helikopter için EK-3'te yer alan standart denetim kontrol formuna uygun olarak gerçekleştirilir. Denetim sırasında bu formdaki konu başlıklarının açılımları ve bulgu kategorileri bu Talimatın uçak için EK-2'sinde, helikopter için EK-4'ünde yer alan forma göre denetlenir.

Denetimlerin amacı

MADDE 7 - (1) Denetimlerin temel amacı; operasyon kontrol yöntemleri ve uygulamaları, ilgili tesis, ekipman ve hizmetleri ile uçuş ve yer personelinin yetkilendirildikleri operasyonu yapabilme yeterliliklerinin değerlendirilmesi ve denetlenmesidir.

(2) Denetçi, uçuş öncesi faaliyetlerden uçuş sonrasındaki faaliyetlere kadar ilgili tüm personeli denetleme yetkisine sahiptir.

(3) Denetçi; operasyonun, işletme talimatları ile ulusal ve uluslararası sivil havacılık mevzuatına uygunluğunu denetler.

Denetim usulü

MADDE 8 - (1) Denetimler, mürettebat görevlerini engellemeyecek ve uçuş ekibinin görevleri sırasında dikkatlerini dağıtmayacak şekilde gerçekleştirilir.

(2) Uçuş sırasında uçuş ekibinin hava aracı işletim limitleri, ulusal ve uluslararası mevzuata uygunluk, işletme el kitapları, düz uçuş kontrol yöntemleri, hava aracı sistemleri ve ekipmanı veya normal ve acil durum usullerine ilişkin sorulara karşılık, belirsiz veya aşına gelmeyen cevaplar veya davranışlar gösterilmesi halinde, denetçi bu tür sorularını uçuş sonrasına ertelemeli ve uçuş güvenliğini riske etmemelidir.

(3) Denetçi, uçuş sırasında yerdeki ve uçuştaki tüm hava trafik kontrol haberleşmelerini ve ATC personelinin hava trafiğinin yönetimini izlemelidir. Hava trafik kontrolünü, meydan uçuşa elverişliliğini, hava limanı ile ilgili yöntemler, hizmetler veya faaliyetlerin güvenliğini olumsuz yönde etkileyecek herhangi bir aksaklık görmesi halinde derhal ilgili yetkililere bildirimde bulunmalıdır. Denetçi, denetim uçuşu sonrasında hava aracı sorumlu kaptan pilotu ve ilgili mürettebatına denetimin sonucu hakkında kısa bir briefing verir.

Bilgi toplama

MADDE 9 - (1) Denetim öncesinde; denetçi tarafından işletme hakkındaki aşağıdaki hususlar incelenerek denetime hazırlık yapılır:

- a) Pilot ve uçuş ekipleri raporları,
- b) Pilot eğitimleri ve yeterlilik kontrolleri,
- c) Pilot lisansları ve sağlık sertifikaları,
- ç) Daha önce yapılmış olan yol boyu uçuş kontrol denetimleri,
- d) Uçakta yapılan kontroller ve gözlemler,
- e) SANA/SAFA denetim raporları,
- f) İşletmeye yapılmış olan denetimlerin denetim sonu raporları,
- g) İşletme el kitapları.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Denetim Görevleri

Denetim esasları

MADDE 10 - (1) Denetimler, en az bir kontrol pilotu tarafından yapılır.

(2) Denetimler haberli ve habersiz olarak yapılır.

(3) Denetçi, haberli denetimi uçuştan en geç 3 saat önce ilgili işletmeye bildirir. Kokpitte eğitim vs. maksatlı üçüncü bir pilotun olması durumunda çok acil ve zorunluluk yoksa bu pilot kokpitte bulunmaz.

(4) Denetçi, habersiz denetim için planlanan uçuş saatinden en az 30 dakika önce uçak başında olacak şekilde doğrudan uçak başına gidebilir, bu durumda uçuş ekibine kendini tanıtır ve uçak uçuş kayıtlarına kendisi ile ilgili gerekli ilaveleri yaptırdıktan sonra, uçuş ekibine yapacağı denetim hakkında kısa bir brifing ile birlikte denetimine başlar.

(5) Hava aracının sorumlu kaptan pilotu, denetçiyi uçağa alır ve denetimin yapılmasına yardımcı olur.

(6) Denetçi, uçuş boyunca kokpitte oturur. İlgili işletme, denetçiyi uçucu ekip statüsünde değerlendirir ve uçuş ekibine dâhil eder.

(7) Herhangi bir sebeple denetim yapılan hava aracının gidilen bir havaalanında veya havaalanı yedeğinde kalması halinde ilgili işletme tarafından, denetçinin uçuş ekibiyle birlikte konaklaması sağlanır.

Yol boyu uçuş denetim formu

MADDE 11 - (1) Denetimlerde bu Talimatın uçak için Ek-1’inde, helikopter için Ek-3’ünde yer alan kontrol formları, uçak için Ek-2’sinde, helikopter için Ek-4’ünde yer alan bulgu kategorizasyon listesine uygun olarak kullanılır.

Denetim bulgu sınıflandırılması

MADDE 12- (1) Denetim sırasında, uçak için Ek-2’de, helikopter için Ek-4’de belirtilen herhangi bir uyumsuzluk tespit edilmesi halinde, uçak için Ek-1’deki, helikopter için ise Ek-3’deki forma bulgu olarak yazılır ve tespit edilen bulgular aşağıdaki şekilde seviyelendirilir:

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

a) Birinci seviye bulgu: İlgili sivil havacılık düzenlemelerine aykırı olan, emniyet ve güvenlik standardını düşüren, uçuş ve yer emniyeti ile güvenliğini doğrudan ciddi olarak etkileyebilecek önemli bir yetersizlik veya kusurdur.

b) İkinci seviye bulgu: İlgili sivil havacılık düzenlemelerine aykırı olan, uçuş emniyet ve güvenlik standardının düşmesine yol açabilecek ancak uçuş ve yer emniyeti ile güvenliğini doğrudan etkilemeyecek herhangi bir yetersizlik veya kusurdur.

c) Gözlem: İlgili sivil havacılık düzenlemelerinde yer alan emniyet standardının artırılmasına yönelik iyileştirme istekleridir.

(2) Denetim esnasında birinci seviye bulgu tespit edilmesi halinde; bulgu ile ilgili düzeltici işlem gerçekleştirilmeden, denetçi tarafından uçuş operasyonuna müsaade edilmez.

(3) Denetimde tespit edilen bulgular, referansları ve seviyeleri hakkında sorumlu kaptan pilota bilgi verilir.

(4) Denetimde kullanılan kontrol formunun bir sureti işletmeye iletmek üzere imza karşılığında sorumlu kaptan pilota teslim edilir. Kaptan pilotun Kontrol formunu imza karşılığı teslim alması ile ön denetim raporu işletmeye tebliğ edilmiş olur.

(5) Ön denetim raporu; işletmelerin uçuş emniyet ve güvenliğinin aksatılmadan sürdürülmesine yönelik, tespit edilen bulguların zaman kaybedilmeden giderilmesi için bilgi sağlayıcı mahiyette olup, kesinlik arz etmez. Ön raporda yer alan bulgular ve bulgu kategorileri Genel Müdürlük değerlendirmesiyle sonuçlanır.

(6) Gerçekleştirilen kokpit yol boyu denetimleri sonucu hazırlanan denetleme raporu SH-BYS sistemi üzerinden işletmeye iletilir. İşletme tarafından tespit edilen hususlara ilişkin kök neden analizleri, yapılan düzeltici/önleyici işlemler ve yapılan düzeltici işlemlere ilişkin değerlendirmeler yine SH-BYS sistemi üzerinden gerçekleştirilir.

(7) Denetimlerde elde edilen bulgular Genel Müdürlük tarafından oluşturulan yol boyu uçuş denetimi bulgu havuzunda muhafaza edilir ve yapılan istatistiksel analizler neticesinde tekrar eden, sık tekrarlayan ve genelde görülen bulgular üzerinde Genel Müdürlük ilgili birimlerince gerekli önleyici/giderici tedbirlerin alınması çalışmalarında kullanılır.

(8) Hava yolu işletmeleri; Genel Müdürlük tarafından yapılan yol boyu uçuş denetimlerine ilave olarak, Genel Müdürlük denetçilerinin haiz olması gereken nitelik ve yetkilendirme gerekliliklerini taşıma zorunluluğu olmaksızın, kalite güvence sistemleri kapsamında oluşturulacak, uygun yol boyu uçuş kontrol denetçileri vasıtasıyla (en az kaptan pilot tecrübesine haiz) ilgili işletme usulleri çerçevesinde, işletme bünyesinde bulunan her bir uçak tipinde her 20 uçak için ayda en az bir yol boyu uçuş kontrol denetimi gerçekleştirir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

İdari ve cezai yaptırımlar

MADDE 13 - (1) Denetçi, uçuş operasyonunun, emniyetle yapılamayacağına dair bir bulgu tespit etmesi halinde, bulgu giderilinceye kadar söz konusu uçuş operasyonunu durdurmakla yetkilidir.

(2) Bu Talimat hükümlerine uymayan işletmelere ve ilgili personele 2920 sayılı Kanununun 27, 30 ve 143 ncü maddelerinde ve SHY-İPC’de belirtilen hükümler çerçevesinde yaptırım uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 14 - (1) Bu Talimat yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(2) Bu Talimatın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 14 Kasım 2014 tarihli [Türk Tesciline Kayıtlı Hava Araçları ve Pilotların Yol Boyu Denetleme ve Değerlendirilmelerine Dair Talimat](#) (SHT KOKPİT YOL BOYU) yürürlükten kalkar.

Yürütme

MADDE 15 - (1) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

EK-1

A- UÇUŞ DENETLEME BİLGİLERİ INFORMATION OF FLIGHT AND INSPECTION					
İŞLETME OPERATOR				DENETLEME TARİHİ DATE OF INSPECTION	
UÇUŞ NOSU FLIGHT NO		HAVA ARACI TİPİ AIRCRAFT TYPE		TESCİL İŞARETİ A/C REGISTRATION	
KAPTAN PİLOT PILOT-IN COMMAND		2.PİLOT CO-PILOT		YÜKLEME UZMANI LOAD MASTER	
KALKIŞ YERİ DEPARTURE		VARIŞ YERİ ARRIVAL		KABİN AMİRİ SENIOR CABIN ATTENDANT	
ROTA ROUTE FLOWN					
ÇALIŞTIRMA ZAMANI OFF BLOCK TIME (UTC)		DURDURMA ZAMANI ON BLOCK TIME (UTC)		TOPLAM SÜRE TOTAL BLOCK TIME	
KALKIŞ ZAMANI TAKE OFF TIME (UTC)		İNİŞ ZAMANI LANDING TIME (UTC)		UÇUŞ SÜRESİ FLIGHT TIME	
KALKIŞ AĞIRLIĞI T/O GROSS WEIGHT		KALKIŞ YAKIT MİKTARI T/O FUEL QUANTITY		KALKIŞ MYD. SICAKLIĞI DEPARTURE OAT C	
İNİŞ AĞIRLIĞI LANDING WEIGHT		İNİŞ YAKIT MİKTARI LANDING FUEL QUANTITY		İNİŞ ŞARTLARI LANDING CONDITION	
B- KONTROL LİSTESİ CHECKLIST					
		KAPTAN		F/O	
	DISPEÇ DISPATCH	uU	AUD	U	UUD
11	Dispeç Briefingi Dispatch Briefing				
12	Uçuş Planı Kontrolü Flight Plan Check				
33	Hava Durumu ve Notamlar Weather and NOTAM's				
44	MEL/CDL Uygulamaları MEL/CDL Application				
55	SIGMET / AIRMETS ve Yol Boyu Meteoroloji Haritaları SIGMET / AIRMETS and En-Route Weather Info				
	UÇUŞ ÖNCESİ PREFLIGHT				
77	Sorumlu Kaptan Uçuş Öncesi Kabin Briefingi Pilot in Command Preflight Cabin Crew Briefing				
18	Dokümanlar ve Formların Kontrolü Documents and Forms Check				
19	Ekip Dokümanları ve Kişisel eşyalar Crew Documents and Personal Equipments				
110	Hava Aracı Yasal Belgeleri Aircraft Legal Documents				
111	Uçuş Ekibi Briefingi Flight Crew Briefing				
112	Belirli Uçuş ile İlgili Dokümanların Kontrolü Flight Documents Check Related to That Particular Flight				
113	Mürettebat Lisansları Flight Crew Licence				
114	Operasyonel El Kitapları Operational Manuals				
115	Uçuş Ekibi Kokpit Kontrolü Flight Crew Cockpit Check				
116	Yakıt Alma Sırasındaki Prosedürler Refueling Procedures				
117	RVSM Kontrol Usulleri RVSM Check Procedures				
118	Ağırlık ve Denge Mass and Balance				

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

219	Tehlikeli Maddeler ve Özel Yükler Dangerous Goods and Special Cargo				
220	Özel Kategori yolcu uygulamaları Special Category of Passengers				
	KALKIŞ ÖNCESİ BEFORE TAKE-OFF				
221	Kokpit Hazırlığı Cockpit Preparation				
222	Taxi-out Uygulamaları Taxi-out Procedures				
	KALKIŞ VE TIRMANIŞ SAFHASI TAKE-OFF AND CLIMB				
223	Kalkış ve Tırmanış Take Off and Climb				
	DÜZ UÇUŞ CRUISE				
224	Düz Uçuş Uygulamaları Cruise Procedures				
225	ETOPS Procedures				
226	MNPS Procedures				
227	RNAV Procedures				
	ALÇALMA, YAKLAŞMA VE İNİŞ DESCEND, APPROACH AND LANDING				
228	Alçalma ve Yaklaşma Usulleri Descend and Approach Procedures				
229	LVO Düşük Görüş Operasyon Usulleri LVO Low Visibility Operation				
330	İniş ve İniş Sonrası Usulleri Landing and After Landing Procedures				
	GENEL HUSUSLAR GENERAL MATTERS				
331	CRM/MCC				
332	EFB				

**C-AÇIKLAMALAR
REMARKS**

BULGU INSPECTION ITEM	SEVİYE LEVEL	REFERANS/AÇIKLAMA REFERENCE/REMARK		
KAPTANIN ADI SOYADI CAPTAIN'S NAME SURNAME	İMZA SIGNATURE	KONTROL PILOTUNUN ADI INSPECTOR'S NAME	İMZA SIGNATURE	

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

EK-2

YOL BOYU UÇUŞ DENETLEME TALİMATI KATEGORİZASYON TABLOSU				
	DEĞERLENDİRİLEN MADDELER	SEVİYE 1	SEVİYE 2	GÖZLEM
A	UÇUŞ ÖNCESİ BRIFING SAFHASI			
	(1) Tüm uçuş ekibini kapsayan uçuş öncesi brifing işletme prosedürlerine uygun olarak yapıldı mı?		X	
	(2) Kokpit kabin ortak brifingi basılı bir dokümana uygun yapıldı mı?		X	
	(3) Uçuş planı ve yakıt hesaplaması kontrol edildi mi?	X		
	(4) NOTAMLAR, Meteoroloji raporu, kalkış, iniş, yedek meydanlar ile yol boyu hava durumlarını kapsıyor mu ve kontrolü yapıldı mı?	X		
	(5) Ekip seçimi ve dispeç brifingi meydan kategorisine (A, B veya C) ve Kokpit ekibi OML prosedürlerine uygun olarak planlanmış mı, 60 yaş kuralı dikkate alınarak ekip oluşturulmuş mu	X		
	(6) Uçuş planı eklerinde SIGMETS/AIRMETS ve Yol boyu meteoroloji haritaları mevcut mu? Uçuş bu koşullara uygun planlanmış mı?		X	
	(7) Uçuş ile ilgili dokümanlarda kaptan pilot ismi ve imzası mevcut mu?(Uçuş planı, Load sheet, NOTOC)		X	
	(8) Dispeç görevlisinin uçuş planında ismi mevcut mu?		X	
	(9) Ekip dokümanları mevcut mu? (- uçuş lisansı, sağlık sertifikası, aşı kartı, landing kartı) Kokpit ekibinden gözlük ve kontak lens kullanan var mı, varsa yedeği ile birlikte yanında bulunduruyor mu?	X		
	(10) Kokpit ekibi 90 gün içerisinde en az 3 iniş kalkış yapmış mı?	X		
B	UÇAK BAŞI			
	(1) Sorumlu kaptanın uçuş öncesi brifingi (uçuş öncesi brifingde yapılmadıysa) işletme prosedürlerine uygun yapıldı mı?		X	
	a) Kokpitte serbest malzeme mevcut mu?		X	
	b) Jump seat brifingi OM'ye uygun yapıldı mı?		X	
	(2) CAT II/III şartlarında operasyon icra edilecekse uçuş ekibi geçerli düşük görüş (low visibility) sertifikası mevcut mu?	X		
	(3) Her uçuş ekibi için güncel tutulmuş pilot uçuş kayıt defteri veya elektronik uçuş kayıtları mevcut mu?		X	
	(4) Işık (el feneri) mevcut mu? (Uçakta varsa gerekli değildir)		X	
	(5) Güncel haritalar, meydan çizelgeleri ve ilgili belgeler ki bunlar	X		

	gidilebilecek yedek meydanlar için de bulundurulmalıdır, mevcut mu? Meydan, ayrılma, yol boyu ve alçalma bilgi dokümanlarının güncelliğinin kontrolü yapılıyor mu?			
	(6) Ağırlık ve denge (Mass and Balance) dokümanı uygun hazırlanmış ve imzalanmış mı ?	X		
	(7) Uçakta bulundurulması gereken zorunlu dokümanlar mevcut mu? a) Uçuşa Elverişlilik Sertifikası b) Hava Aracı Tescil Belgesi c) Uçak Radyo Lisansı d) Hava Yolu İşletme Şartları Sertifikası mevcut ve güncel mi? e) Üçüncü Şahıs yükümlülük sigortası sertifikası mevcut mu? f) Gürültü sertifikası mevcut mu? g) Operasyon için ilgili ülke tarafından özel izin aranıyor ise, gerekli izin dokümanları mevcut mu?			
	(8) Uçakta bulundurulması gereken ilgili dokümanlar mevcut mu? a) İşletme el kitabı mevcut mu? İşletme tarafından farklı onay gerektiren operasyonlar için bir prosedür oluşturulup onaylanmış mı? (kısa/dar pist, düşük görüş vs.) b) İşletmenin tehlikeli maddeler taşıma onayı olmamasına rağmen tehlikeli madde taşıyor mu? c) Uçak acil durum malzemesi şeması var mı? d) Hava aracı uçuş el kitabı (AFM) var mı? e) Kalkış ile ilgili performans hesaplamaları uçakta mevcut mu? f) Uçak teknik kayıt defteri mevcut mu?	X		
C	YAKIT İKMALİ SIRASINDA PROSEDÜRLERE UYUM			
	(1) Yakıt ikmali işletme prosedürlerine uygun yapılıyor mu?	X		
Ç	RVSM KONTROL USULLERİ			
	(1) Uçak teknik defteri ve formlar incelenmiş ve MEL ile uyumundan emin olunmuş mu?		X	
	(2) Kalkıştan önce, uçağın tüm altimetreleri son QNH'e göre ayarlanmış mı?		X	
	(3) RVSM başlangıç irtifası olan FL290'a geçerken kontrol ediliyor mu? Yapılan RVSM kontrolleri işletme prosedürlerine uygun şekilde kaydediliyor mu?		X	
D	AĞIRLIK VE DENGE			
	(1) Yükleme ve yüklemeden sonra oluşan ağırlık merkezi AFM ve OM Part B'de belirtilen limitlerde olması kontrol edildi mi? (Tip, uçak kayıt bilgisi, uçuş no, tarih, DOW, CG, ZFW, MAXTOW, yakıt vs.)	X		
	(2) Kaptan Pilot (CG) ağırlık merkezi hesaplamalarında oluşan limit dışı	X		

	hatalarda yeni bir load sheet istiyor mu?			
	(3) LMC son dakika değişiklik prosedürü doğru olarak uygulanıyor mu?		X	
E	UÇUŞ ÖNCESİ			
	(1) Toplam yakıtın operasyon için gerekli olan miktardan az olmadığı kontrol edildi mi?	X		
	(2) Şirket el kitaplarında belirtilen günlük kontrol (daily check) geçerlilik süresi Kaptan Pilot tarafından kontrol edildi mi?	X		
	(3) Uçak harici kontrolü uçuş ekibinden biri tarafından yansıtıcı yelek giyilerek ve işletme prosedürlerine uygun olarak yapıldı mı?	X		
	(4) Kokpitteki acil durum teçhizatının durumunun kontrolü yapıldı mı?	X		
	(5) Düzeltici işlemler uçağın bakım dokümanlarına uygun şekilde yapıldı mı? Uçuş öncesi, uçakla ilgili tüm operasyon ve bakım prosedürlerinin uygulandığının kontrolü yapıldı mı?	X		
	(6) MEL ve CDL maddelerinin geçerlilik tarihlerinin kontrolü yapıldı mı?	X		
	(7) Kokpit içersinde gerekli uyarı ve ikaz plakartlarının kullanılması yeterli ve prosedürlere uygun mu?			X
	(8) Hava aracı bakım kayıt defteri (AML) Kaptan Pilot tarafından doğru olarak doldurularak uçak teslim alındı mı?	X		
	(9) Kokpit oksijen maske testi yapıldı mı?	X		
	(10) Kaptan, ekip görev dağılımını işletme prosedürlerine uygun olarak yaptı mı? (Uçuşun özelliği, meydanın kategorisi ve hava durumunu dikkate alarak)	X		
F	KALKIŞ ÖNCESİ			
	(1) Kalkış performansını etkileyen arıza ya da durumların ilgili dokümanlara göre kontrolü yapıldı mı?	X		
	(2) Pist yüzeyinin durumu ve yan rüzgâr limitleri değerlendirildi mi?	X		
	(3) PF tarafından uçulacak rota için kalkış brifingi yapıldı mı?		X	
	(4) Kemer ışıkları "ON" yapıldı ve kemer omuz bağları sıkılaştırıldı mı?		X	
	(5) Standart call-outs zamanında ve eksiksiz yapılıyor mu?	X		
	(6) Taxi-Out Uygulamaları uygun mu?		X	
	(7) Çalıştırma ve Push-back kontrolleri FCOM ve QRH normal görev dağılımı prosedürüne uygun olarak yapıldı mı?		X	
	(8) "Ready Push-Back" mesajı ACARS'tan zamanında gönderildi mi?			X
	(9) Transponder Mode S sınıflaması için gerekli yerde "XPONDER" veya "AUTO" yapıldı mı?		X	
	(10) Motor çalıştırma usulü FCOM ve QRH normal görev dağılımına göre yapıldı mı?		X	
	(11) Yer ekibi ile iletişim (intercom) veya el sinyalleri güvenli ve uygun şekilde yapılıyor mu?		X	

	(12) Uçuş ve kumanda kontrolleri yapıldı mı?	X		
	(13) Taksi usulleri uçak üreticisi ve işletme prosedürlerine uygun olarak yapıldı mı?		X	
	(14) Taksi sürati limitler içinde yapılıyor mu?		X	
	(15) Kokpit yolcu anonsları işletme el kitabına uygun olarak yapılıyor mu?			X
G	KALKIŞ VE TIRMANIŞ AŞAMASI			
	(1) Kalkış, noise, reduce/flex ve uygun flap seçimi planlanarak yapıldı mı?	X		
	(2) Kalkış sırasında önden kalkan trafiğin türbülansını dikkate alarak kalkış planlandı mı?	X		
	(3) Hava radarı ve GPWS prosedürü uygulandı mı?		X	
	(4) Transition (TA) irtifası geçilince tüm ana ve yedek altimetreler standart (29.92-inHg/1013.2 (hPa)) olarak ayarlandı ve çapraz kontrolü yapıldı mı?		X	
	(5) Steril kokpit kuralı 10.000ft irtifaya kadar uygulandı mı?		X	
	(6) 10.000 feetteki kontroller işletme prosedürlerine uygun olarak yapıldı mı?		X	
	(7) Omuz bağları ve kulaklık işletme prosedürlerine uygun kullanıldı mı?		X	
	(8) Hedef irtifaya 1000 feet kala PM/PNF tarafından "call-out" yapıldı mı? PF bu call-out'a uydu mu?		X	
	(9) Tırmanışlarda TCAS RA ikazı alındı ise uçuş ekibince gerekli reaksiyon zamanında gösterildi mi ve prosedürler doğru uygulandı mı?	X		
	(10) "Fasten Seat Belt" ışıkları işletme prosedürlerine uygun olarak OFF yapıldı mı?			X
	(11) Buzlanma koşulları olduğunda veya beklendiğinde Motor ve /veya Kanat Buz Önleyici Sistem "Engine Anti-icing System" ve/veya "Wing Anti-Icing System" çalıştırıldı mı?	X		
	(12) İşletme El Kitabına uygun olarak standart call-out'lar uygulandı mı?		X	
H	DÜZ UÇUŞ AŞAMASI			
	(1) Kaptan F/O'nun gelişmesine olumlu katkıda bulunuyor mu? (Uçuş eğitimi ve nazari bilgisine)			X
	(2) Hedef irtifaya ulaşıncaya (PF/uçan pilot tarafından) işletme prosedürlerine uygun düz uçuş briefing yapıldı mı?		X	
	(3) Rota (navigation) usulleri: FCOM ve QRH normal görev dağılımı prosedürlerine göre yapıldı mı?		X	
	(4) İrtifa değişikliği planlamasında, rüzgâr, hava durumu ve ISA değişiklikleri değerlendirildi mi?		X	
	(5) Uçak üreticisi limitlerine göre veya işletme prosedürlerine uygun olarak ana altimetreler arası fark kontrol edildi mi?	X		

(6)	İşletme el kitabında belirtildiği şekilde yakıt ve zaman kontrol edilip kaydedildi mi?	X		
(7)	Eğer gerçekte kalan ve planlanan yakıt arasında fark varsa ekip uygun prosedürleri uyguladı mı?	X		
(8)	Yol boyu acil ve anormal durum prosedürleri uçulan hava sahasına göre değerlendirildi mi? (radyo kaybı, basınç kaybı, tek motor vs.)		X	
(9)	İlgili havaalanlarının ATIS veya VOLMET'leri alındı mı?		X	
(10)	Navigasyon sisteminin doğruluğunun belirli aralıklarla kontrolü yapıldı mı?	X		
(11)	İki ekip üyesi de yol boyu haritalarını yol boyunca takip etti mi? (yüksek-alçak haritalar)		X	
(12)	Hava radarı kullanımı ve kaçınma usullerinin kullanımı prosedürlerine uygun hareket ediliyor mu?		X	
(13)	Buzlanma koşulları olduğunda veya beklendiğinde Motor/Kanat Buz Önleyici Sistem "Engine Anti-Icing System"/Wing Anti-Ice System'ler çalıştırıldı mı?	X		
(14)	Uçuş ekibi türbülans esnasında, ATC'yi bilgilendiriyor mu?		X	
(15)	Kokpit yolcu anonsu prosedürlere uygun olarak yapıldı mı?			X
(16)	İşletme El Kitabı'na uygun olarak standart call-out'lar uygulandı mı?		X	
(17)	ETOPS Operasyonu işletme prosedürlerine uygun olarak icra ediliyor mu?		X	
(18)	MNPS Operasyonu işletme prosedürlerine uygun olarak icra ediliyor mu?		X	
(19)	RNAV Operasyonu işletme prosedürlerine uygun olarak icra ediliyor mu?		X	
(20)	Kaptan ve F/O arasındaki uyum sağlandı mı? (CRM)		X	
I	ALÇALMA VE YAKLAŞMA AŞAMASI			
	Alçalma ve Yaklaşma Usulleri			
(1)	İniş ve yedek meydan hava durumu, arazi yapısı ve trafik yoğunluğu incelendi mi?		X	
(2)	Alçalma ve yaklaşma safhası şirket prosedürlerine uygun olarak yapıldı mı?			
(3)	Alçalma uçak üreticisi ve işletme prosedürlerine uygun olarak yapıldı mı?		X	
(4)	Yaklaşma brifingi PF tarafından ilgili işletme prosedürlerine uygun olarak yapıldı mı?		X	
(5)	Geçici bozulan veya performansı yeterli görülmeyen alet ve sistemlerin etkisi değerlendirildi mi?		X	
(6)	Pist yüzeyi başrüzgârı/kuyruk rüzgarı bileşenleri ve yan rüzgar limitleri değerlendirildi mi?		X	
(7)	Radyo kaybı, hassas olmayan yaklaşma, pas geçme usulleri		X	

	değerlendirildi mi?			
(8)	Tüm ana/yedek altimetrelerde transition level geçilirken QNH bağlanıp, çapraz kontrol yapıldı mı?		X	
(9)	Alçalma esnasında TCAS /RA ikazı alındı ise uçuş ekibince gerekli reaksiyon zamanda gösterildi mi ve prosedürler doğru uygulandı mı?	X		
(10)	Omuz bağları işletme el kitabına uygun kullanıldı mı?		X	
(11)	Kulaklık işletme el kitabına uygun kullanıldı mı?		X	
(12)	Steril kokpit kuralları 10.000 feet altında kullanıldı mı?		X	
(13)	10.000 feet kontrolleri ekip tarafından yapıldı mı?		X	
(14)	Yolcu emniyet kemer ışıkları inişten önce uygun bir zamanda yakıldı mı?		X	
(15)	Uçak 1000 feet'e stabil oldu mu? (Görerek şartlarda 500 feet)		X	
(16)	Alçalma esnasında herhangi bir EGPWS ikazı alındı ise uçuş ekibince gerekli reaksiyon zamanda gösterildi mi ve prosedürler doğru uygulandı mı?	X		
(17)	Buzlanma koşulları olduğunda veya beklendiğinde Motor/Kanat Buz Önleyici Sistem (Engine/Wing Anti-Icing System) çalıştırıldı mı?	X		
(18)	Pas geçme usulleri işletme prosedürlerine uygun icra edildi mi?	X		
(19)	İşletme El Kitabı Part B'ye uygun olarak standart call-out'lar uygulandı mı?		X	
(20)	Düşük görüş operasyonu (CAT II/III) yaklaşması yapılacaksa,			
a)	Yaklaşma öncesi iniş hazırlıkları kontrol listesine uygun olarak yapıldı mı?	X		
b)	Oturma pozisyonu ve ayarı değerlendirildi ve uygulandı mı?			
c)	Alçalma briefingine düşük görüş operasyonu (LVO) briefingi ilave edildi mi, uygun PF/PNF/PM planlaması yapıldı mı?	X		
d)	Call-out'lar zamanında yapılıp uygulandı mı?	X		
ç)	Minimaya 100 feet kala kontrolü yapıldı mı?	X		
e)	Minimum ikazı (PM/PNF tarafından) yapıldı mı?	X		
f)	Standart call-out'lar yapılıyor mu?	X		
g)	Uçak oto pilotu hedef süratleri tutabiliyor mu? (+10/-5)		X	
h)	Uçak uygun trim yapıyor mu?		X	
ı)	Uçak Localizer limitlerini tutuyor mu?		X	
i)	G/S path limitleri içerisinde kalıyor mu?		X	
j)	O/M dan sonra uçak aşırı yunuslama hareketi yaptı mı?		X	
k)	Auto land başarıyla tamamlandı mı?		X	
i	İNİŞ SONRASI AŞAMASI			
(1)	Pist tamamıyla terk edilene kadar kokpit ekibince, uçak içerisinde başka bir işle meşgul olmama prosedürüne uygun hareket ediliyor		X	

	mu?			
(2)	Uygun Reverse kullanıldı mı?		X	
(3)	Taksi rotası kontrol edilip gerekli chart'lar kullanılarak taksi yapılıyor mu?		X	
(4)	İniş prosedürü FCOM ve QRH normal dağılımına göre yapıldı mı ve iniş emniyetli oldu mu?	X		
(5)	Eğer inişi F/O yaptıysa, Kaptan Pilot uçağın kontrolünü uygun zaman ve süratte aldı mı?		X	
(6)	Taksi işletme el kitabında belirtilen hız limitleri içinde yapılıyor mu?		X	
(7)	İniş sonrası prosedürü FCOM, QRH ve işletme prosedürlerine uygun yapıldı mı?		X	
(8)	Transponder Mod S sınıflaması için gerekli yerde "Xponder" veya "Auto" yapıldı mı?			X
(9)	Kokpit kapısı SHT-OPS madde 238(3) (a)'ya uygun olarak kapalı ve kilitli tutuluyor mu?		X	
(10)	İniş sonrası taksi usulleri uygun mu?			
J	UÇUŞ SONRASI DÖKÜMANLAR DOSYASI			
(1)	Uçuş planı var mı? (Bir ana/esas uçuş bilgilerinin girildiği SHT-OPS1 gerekliliği)		X	
(2)	Kaptan Pilotun imzası mevcut mu?		X	
(3)	RVSM Uçuş kontrolü yapıldı mı?		X	
(4)	Yakıt sarfiyatı işletme el kitabına uygun hesaplanıyor mu?		X	
(5)	Sorumlu kaptan pilot bilgilendirme formu (NOTOC) diğer uçuş dokümanları ile birlikte Kaptan Pilota veriliyor mu?		X	
(6)	Load Sheet mevcut mu? (Mass and Balance dokümanı, SHT-OPS 1 gerekliliği)		X	
(7)	Meteoroloji dokümanı mevcut mu? (İniş, kalkış, yol boyu ve yedek iniş meydanları)		X	
(8)	Güvenlik arama kontrol formu (checklist) mevcut mu? (ICAO Annex 17 doc 8973/ECAC doc.30)		X	
(9)	ACARS ile gelmiş her hangi alakalı belge (DCL, WXR vs.) var mı?		X	
(10)	Kalkış meydanı, rota, iniş ve yedek meydanları içeren NOTAM'lar mevcut mu?		X	
K	HAVAALANI			
L	EFB USULLERİ			
(1)	Kokpitte kullanılan EFB (Elektronik Uçuş Çantası) Sistemi Üzerinden uçuş öncesi tüm hazırlıklar efektif bir şekilde yapılıyor mu?		X	

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	(2) Güncelleme Usulleri ve Yedekleme Durumları işletmenin operasyonel usullerini etkiliyor mu?		X	
	(3) Hâlihazırda var olan EFB sistemi yetkisinde geçen HARD-COPY dokümanları ile birlikte kullanımına uygun olarak hareket edilip edilemediği, yani kokpitte bulunması gereken tüm dokümanlar kokpitte mevcut mu?		X	
	(4) Uçuş ekibi üyeleri herhangi bir basılı dokümana ihtiyaç duymadan EFB uygulamalarını kullanabiliyorlar mı?		X	
	(5) İşletme tarafından EFB sisteminin yönetimi ve güncellemelerinin zamanında yapılması gerçekleştirilmekte midir?		X	
	(6) Kağıt kopyalar olmaksızın yalnız EFB sisteminin kullanımı işletmenin operasyonel usullerini etkilemekte midir?		X	
M	CRM/MCC USULLERİ			
	CRM/MCC usulleri yeterli seviye de mi? Not:Bulgu seviyesi denetçinin değerlendirmesine bağlıdır.			

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

EK-3

A-UÇUŞ DENETLEME BİLGİLERİ / INFORMATION OF FLIGHT AND INSPECTION					
İŞLETİCİ/ OPERATOR				DENETLEME TARİHİ/ DATE OF INSPECTION	
UÇUŞ NO/ FLIGHT NUMBER		HAVA ARACI TİPİ/ AIRCRAFT TYPE		TESCİL İŞARETİ/ REGISTRATION NUMBER	
KAPTAN PİLOT/ PILOT-IN COMMAND		2.PİLOT/CO-PILOT		YÜKLEME UZMANI/ CABIN ATTEND	
KALKIŞ YERİ/ DEPARTURE		VARIŞ YERİ/ ARRIVAL			
ROTA/ROUTE FLOWN					
ÇALIŞTIRMA ZAMANI/ BLOCK ON TIME (UTC)		DURDURMA ZAMANI/ BLOCK OFF TIME		TOPLAM SÜRE/ TOTAL BLOCK TIME	
KALKIŞ ZAMANI/ TAKE OFF TIME(UTC)		İNİŞ ZAMANI/ LANDING TIME		UÇUŞ SÜRESİ/ FLIGHT TIME	
KALKIŞ AĞIRLIĞI/ T/O GROSS WEIGHT		KALKIŞ YAKIT MİKTARI/ T/O FUEL QUANTITY		KALKIŞ MYD. SICAKLIĞI/ DEPARTURE OAT C	
İNİŞ AĞIRLIĞI/ LANDING WEIGHT		İNİŞ YAKIT MİKTARI/ LANDING FUEL QUANTITY		İNİŞ ŞARTLARI/ LANDING CONDITION	
B-KONTROL LİSTESİ / CHECKLIST					
		ROTA-1		ROTA-2	
		KALKIŞ	VARIŞ	KALKIŞ	VARIŞ
		Kaptan	F/O	Kaptan	F/O
		C	R	C	R
	DISPEÇ / DISPATCH				
1	Dispeç Brifingi / Dispatch Briefing				
2	Uçuş Planı Kontrolü / Flight Plan Check				
3	Hava Durumu ve Notamlar / Weather and NOTAM's				
4	MEL Bilgisi / MEL Info				
5	Uçuş Ekip ve Mesai Saat Kontrolü / Crew on Duty Time Check				
	HELİKOPTER BAŞI / ONWING				
6	Sorumlu Kpt. Uçuş Öncesi Kabin Brifingi / Pilot in Command Preflight Cabin Crew Briefing				
7	Dokümanlar ve Formların Kontrolü / Documents And Forms Check				
8	Ekip Dokümanları ve Kişisel Eşyalar / Crew Documents And Personal Equipments				
9	Hava Aracı Yasal Belgeleri / Aircraft Legal Documents				
10	Uçuş Ekibi Brifingi / Flight Crew Briefing				
11	Belirli Uçuş İle İlgili Dokümanların Kontrolü / Flight Documents Check Related To That Particular Flight				
12	Mürettebat Lisansları / Flight Crew Licenses				
13	Operasyon El Manüelleri / Operational Manuals				
	Uçuş Öncesi / Preflight				
14	Uçuş Ekibi Kokpit Denetimi / Flight Crew Cockpit Check				
15	Yakıt Alma Sırasındaki Prosedürler / Refueling Procedures				
16	Uçuş Rotası Kontrol Usulleri / Flight Route Check Procedures				
17	Ağırlık ve Denge / MASS and BALANCE				
18	Tehlikeli Maddeler ve Özel Yükler / Dangerous Goods and Special Cargo				
	KALKIŞ ÖNCESİ / BEFORE TAKEOFF				
19	Kokpit Hazırlığı / Cockpit Preparation				
20	Helikopterde HATS cihazı mevcut ve uygun çalışıyor mu?				
21	Havır/Taksi Prosedürleri / Hover/Taxi Procedures				
	KALKIŞ VE TIRMANIŞ AŞAMASI / TAKEOFF AND CLIMBING STAGE				
22	Kalkış ve Tırmanış / Take off and Climbing				
	DÜZ UÇUŞ / CRUISE FLIGHT				
23	Düz Uçuş Uygulamaları / Cruise Flight procedures				
	ALÇALMA, YAKLAŞMA VE İNİŞ / DESCENDING, APPROACH AND LANDING				
24	Alçalma ve Yaklaşma Usulleri / Descending and Approach Procedures				
25	Beklenmedik Meteorolojik Koşullarda Operasyon Usulleri / Unexpected Meteorological Conditions				
26	İniş ve İniş Sonrası Usulleri / Landing and After Landing Procedures				
AÇIKLAMALAR/ REMARKS		*C Checked - *R Remark			
BULGU INSPECTION ITEM	SEVİYE LEVEL	REFERANS/AÇIKLAMA REFERENCE/REMARKS			

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

KAPTANIN ADI SOYADI CAPTAIN'S NAME SURNAME		KONTROL PİLOTUNUN ADI SOYADI INSPECTOR'S NAME SURNAME	
--	--	--	--

TASLAK

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

EK-4

YOL BOYU UÇUŞ DENETLEME TALİMATI (EN ROUTE CHECK) KATEGORİZASYON TABLOSU				
	Değerlendirilen Maddeler	SEVİYE 1	SEVİYE 2	GÖZLEM
A	BRİFİNG SAFHASI			
	1-Brifing yapıldı mı?		X	
	a-Tüm Ekip katıldı mı?		X	
	b-Uçuş Planı kontrol edildi mi?	X		
	c-Meteoroloji Raporu, Kalkış, iniş, yedek meydanlar ile yol boyu hava durumlarını kapsıyor mu ve kontrolü yapıldı mı?	X		
	d-Yakıt planlama kontrolü incelendi mi?	X		
	e-Uçuş ekibine yolcu sayısı ve kargo bilgisi verildi mi?		X	
	f-NOTAM lar, Kalkış, iniş, yedek meydanlar ile yol boyu NOTAM'larını kapsayacak şekilde alınmış mı?	X		
	g-Helikopterde bulunan mevcut arıza kayıtları MEL e göre kontrol edilerek helikopter teslim alındı mı?	X		
	h-Uçuş planı Eklerinde METAR, TAF ve NOTAM raporları mevcut mu?		X	

	1-Sorumlu kaptan pilot tarafından uçuş öncesi, ekip uçuş ve mesai limitleri kontrolü yapıldı mı?	X		
	i-Uçuş planına kaptan pilotun ismi yazılmış ve kaptan pilot tarafından imzalanmış mı?		X	
B	HELİKOPTER BAŞI			
	Sorumlu Kaptanın uçuş öncesi brifingi		X	
	a-Genel Uçuş bilgisi hakkında bilgi		X	
	b-Uçuş süresi ve Rota Bilgileri		X	
	c-Hava Durumu (türbülans ve beklenmeyen hava durumu usulleri)		X	
	d-Tehlikeli madde ve yük bilgilerinin bildirilmesi	X		
	e-Acil durum ve anormal durumlar (Konuşma ve anonslar, yangın, bomba tehdidi vs.)		X	
	f-Ekip Dokümanları ve kişisel eşyalar			
	(1) Her ekip üyesinin helikopter tipi işlenmiş geçerli lisansı mevcut mu?	X		
	(2) Geçerli sağlık sertifikası mevcut mu?	X		
	(3)-Her uçuş ekibi için güncel tutulmuş pilot uçuş kayıt defteri mevcut mu?		X	

				X
(4)-İlgili şirkete ait kimlik kartı mevcut mu?				
(5)-Lisan sınavına girmiş, notu lisansa işlenmiş	X			
(6)-Kokpit ekibinden Gözlük ve kontak lens kullanan var mı, varsa yedeği ile birlikte yanında bulunduruyor mu? (Kokpit Ekibi için)	X			
(7)- Kokpit ekibi OML prosedürlerine uygun olarak planlanmış mı 60 yaş kuralı dikkate alınarak ekip oluşturulmuş mu?	X			
(8)- Kokpit ekibinde Hamilelik, İlaç kullanımı, Kan verme, Sualtı dalış ve birbirini izleyen uçuşlarda birikmiş bir uçuş voröunluğu hususları var mı?	X			
(9)-Uçuş Planı mevcut mu? (Çekilen planın detaylarını içeren)	X			
(10)-Güncel haritalar, ana ve yedek meydan çizelgeleri mevcut mu?	X			
(11)-NOTAM lar /AIS/MET briefing dokümanları mevcut mu?	X			
(12)-Ağırlık ve denge (Mass and Balance) dokümanı mevcut mu?	X			
(13)-Özel yük bilgisi (bulunuyorsa) mevcut mu?			X	
(14)-Tehlikeli madde taşıma dokümanı mevcut mu?			X	
(15)- Meydan, ayrılma, yol boyu ve alçalma bilgi dokümanlarının güncelliği yapılıyor mu?			X	
(16)-Uçuşa Elverişlilik Belgesi (Yenileme-güncelleme gerektirir) mevcut mu?	X			

(17)-Tescil Sertifikası (Devamlı-bitiş tarihi yoktur) var mı?	X		
(18)-Helikopter Radyo Lisansı mevcut mu? (Devamlı-bitiş tarihi yoktur)	X		
(19)-İşletme şartları Sertifikası mevcut ve güncel mi? (Yenileme, güncelleme gerektirir)	X		
(20)-Üçüncü Şahıs Yükümlülük Sigortası Sertifikası var mı? (Yenileme-güncelleme gerektirir)	X		
(21)-Yasal dokümanlar mevcut mu?		X	
(22)-Helikopter Güvenlik kontrol formu (Checklist) mevcut mu?		X	
(23)- Düşük Görüş Operasyonu kontrol formu (Checklist) ve Uygulama Usulleri mevcut mu?		X	
(24)- İşletmenin Tehlikeli Maddeler taşıma Onayı var ise, usulleri onaylı manuel'inde mevcut mu?		X	
(25)- Operasyonel Manueller mevcut mu?	X		
(26)- Helikopter Uçuş Manuel'i (AFM) var mı?	X		
(27)- Minimum Teçhizat Listesi (MEL) mevcut mu?	X		
(28)- Bakım teknik kayıtları mevcut mu?	X		
(29)- Resmi Uçuş logu(uçuş kayıt defteri) var mı?		X	
(30)- Yerde/Havada Olay Raporu mevcut mu?		X	

	(31)- Hava Trafik Olay Raporu mevcut mu?		X	
	(32)- Tehlikeli Madde Olay Raporu mevcut mu?		X	
C	YAKIT İKMALİ SIRASINDA PROSEDÜRLERE UYUM.			
	1- Yakıt alma nitelikli personel tarafından yapılıyor mu?	X		
	2- Park freni on(Tekerlekli ise) durumunda ve takozlar konulmuş olarak yakıt alımına başlanıldı mı?	X		
	3- Yakıt aracı ve Helikopter, yakıt alımından önce topraklama kablosu ile topraklama yapıldı mı?	X		
	4- Yakıt tankerinin önü her zaman açık olmalı. (Hiçbir araç tahliye rotalarını tıkamamalı)	X		
	5- Yakıt alımı esnasında herhangi bir kıvılcıma meydan vermemek amacıyla yakıt pompaları, strobe ışıkları, APU ve GPU (harici elektrik) çalıştırılmamalı veya çalışıyorsa kapatılmalıdır.	X		
Ç	HELİKOPTERDE YOLCU VARKEN YAKIT İKMALİ			
	1- Helikopterde yolcu varken Yakıt ikmali, Kaptan pilot izniyle ve kokpitte bir kokpit üyesi varken başlatıldı mı?	X		
	2- Kaptan Pilot yakıt alma ile ilgili yetkilileri bilgilendirdikten sonra yakıt ikmali başlatıldı mı?	X		
	3- Yangın söndürme tedbirleri mevcut mu?	X		
	4- Yer ekibi ve uçuş ekibi arasında ikili iletişim kuruldu mu	X		

D	UÇUŞ ROTASI KONTROL USULLERİ			
	1- Uçuş boyu meteorolojisi kontrol edildi mi?		X	
	2- Uçuş boyu notamlar kontrol edildi mi?		X	
	3- Uçuş boyu kullanılacak yollar ve frekanslar belirlendi mi		X	
E	AGIRLIK VE DENGE			
	1- Yükleme Zamanında yapıldı mı? (gecikmeye sebebiyet vermemeli)		X	
	2- Yükleme ve yüklemekten sonra oluşan ağırlık merkezi AFM ve OM Part B'de belirtilen limitlerde olması kontrol edildi mi?	X		
	3- Bilgiler Kaptan Pilot tarafından kontrol edildi mi? (Tip, helikopter kayıt bilgisi, uçuş no, tarih, CG, ZFW, MTOW, yakıt vs.)	X		
	4- Eğer izin verilen limitler dışında bir değişiklik olursa yeni bir ağırlık denge forumu (Mass and Balance) dökümanı hazırlanıyor mu?		X	
F	TEHLİKELİ MADDELER VE ÖZEL YÜKLER			
	1- Yolcu ve kargo helikopterlerinde tehlikeli madde taşımak için IATA tehlikeli madde düzenlemelerinde belirtilen paketleme ve etiketleme kuralları uyuluyor mu?	X		
	2- Yüklemeden önce, ön bilgi olarak NOTOC'un bir kopyası Kaptan Pilot'a verildi mi?		X	
	3- EU OPS 1.1160'a göre ekip üyeleri özel yük veya madde hakkında bilgilendiriliyor mu?		X	

G	UÇUŞ ÖNCESİ			
	1- Toplam yakıtın Uçuş Planında gerekenden az olmadığı kontrol edildi mi?	X		
	2- Uçuş Görev Süreleri Limitleri kontrol edildi mi?	X		
	3- Uçuş öncesi kontroller, uçuş ekibi ve yetkili teknik personel tarafından yapıldı ve imzalandı mı?		X	
	4- Uçuş öncesi inceleme (kontrol) işletme el kitaplarına uygun olarak yapıldı mı?		X	
	5- “Walk-around”(Helikopter harici kontrolü) uçuş ekibinden biri tarafından yapıldı mı ?	X		
	6- Walk-around sırasında yansıtıcı yelek giyildi mi?		X	
	7- Kontrol yüzeyleri ve iniş takımları kapakları, pitot/statik korumaları, durdurma cihazları, motor boşluk kapakları çıkartılmış olduğu kontrol edildi mi?			X
	8- Helikopterin dış yüzeylerinin, pallerinin, motorların buzdan, kardan, kumdan, çöpten, tozdan arındırıldığı kontrolü yapıldı mı?	X		
	9- Kargo ve bagaj yüklemesinin güvenliğinin sağlanması takip edildi mi?	X		
	10- Kokpitteki acil durum teçhizatının durumunun kontrolü yapıldı mı?	X		
	11- AML'de Helikopter defterine yazan arıza ve kusurların MEL de belirtilen referanslarla kontrolü yapıldı mı?	X		
	12- Düzeltici işlemlerin teknik tarafından yapılması (teknik yokluğunda şirket prosedürlerinde belirtilen yetkiler kapsamında Kaptan Pilot tarafından) sağlandı mı?	X		

	13- MEL maddelerinin geçerlilik tarihlerinin kontrolü yapıldı mı?	X		
	14- Uçuş öncesi, herhangi operasyonel veya bakım prosedürlerinin yapıldığının kontrolü yapıldı mı?	X		
	15- Gerekli uyarı ve ikaz plakartların kullanılması yeterli ve prosedürlere uygun mu?			X
	16- Kaptan ekip görev dağılımını işletme prosedürlerine uygun olarak yaptı mı? (uçuşun özelliği, hava durumunu dikkate alarak)	X		
G	KALKIŞ ÖNCESİ			
	1- Kokpit hazırlığı veya İşletme operasyon manuel'i PART B ye uygun olarak yapıldı mı?	X		
	2- Dokümanların kontrolü yapıldı mı?	X		
	3-İniş Meydanı, yedek meydan kartları ve yol boyu haritalarının kontrolü yapıldı mı?	X		
	4- Helikopterde HATS cihazı mevcut ve uygun çalışıyor mu?	X		
	5-Kalkış performansı hesaplandı ve doğru şekilde çapraz kontrolü yapıldı mı?	X		
	6-Uçulacak rota için kalkış brifingi yapıldı mı?		X	
	7- Havır/Taksi prosedürleri uygun mu?		X	

	8- Motor çalıştırma usulü normal görev dağılımına göre yapıldı mı?		X	
	9- Yer ekibi ile iletişim (intercom) veya El Sinyalleri güvenli ve uygun şekilde yapılıyor mu?		X	
	10- Uçuş ve kumanda kontrolleri yapıldı mı? (Taksiden önce veya taksi esnasında)	X		
	11- Taksi usulleri normal görev dağılımı prosedürlerine göre yapıldı mı?		X	
H	KALKIŞ VE TIRMANIŞ AŞAMASI			
	1- Kalkış, uygun yapıldı mı?	X		
	2- Hava radarı ve GPWS prosedürü uygulandı mı?(Varsa)	X		
	3- Tırmanışlarda TCAS ikazı alındı mı? (Varsa)	X		
	(a) Traffic advisory	X		
	(b) Resoulation advisory	X		

	4- Buzlanma koşulları olduğunda veya beklendiğinde Motor Buz Önleyici Sistem “Engine Anti-icing System” çalıştırıldı mı?	X		
I	DÜZ UÇUŞ AŞAMASI			
	1-Düz uçuş esnasında düz uçuş brifingi yapıldı mı?		X	
	2- İşletme el kitabında belirtildiği şekilde yakıt ve zaman kontrol edilip kaydedildi mi?	X		
	3-Eğer gerçekte kalan ve planlanan yakıt arasında fark varsa ekip uygun prosedürleri uyguladı mı?	X		
	4- Yol boyu acil ve anormal durum prosedürleri değerlendirildi mi? (radyo kaybı, tek motor, vs.)		X	
	5- İlgili havaalanlarının ATIS ve VOLMET’leri alındı mı?		X	
	6- Navigasyon sisteminin doğruluğunun belirli aralıklarla kontrolü yapıldı mı?		X	

	7- Buzlanma koşulları olduğunda veya beklendiğinde Motor Buz Önleyici Sistem “Engine Anti-Iceing System” çalıştırıldı mı?	X		
	8- Mürettebat arasındaki uyum ? (CRM)		X	
i	ALÇALMA VE YAKLAŞMA AŞAMASI			
	Alçalma ve Yaklaşma Usulleri			
	1- VFR Yaklaşma usulleri (İniş yerinin keşfi, engeller, yaklaşma ve pas geçme istikameti vb. kriterler) değerlendirilerek uygulandı mı?			
	2- İniş ve yedek meydan hava durumu, arazi yapısı ve trafik yoğunluğu incelendi mi?		X	
	3- Alçalma prosedürü görev dağılımına göre yapıldı mı?		X	
	4- “Approach Briefing” (Yaklaşma brifingi) ilgili işletme prosedürlerine uygun yapıldı mı? (PART B)		X	
	5- Geçici bozulan veya performansı yeterli görülmeyen alet ve sistemlerin etkisi değerlendirildi mi?		X	
	6- Pist/Heliport yüzeyi baş rüzgarı/kuyruk rüzgarı bileşenleri ve çapraz rüzgar limitleri değerlendirildi mi?		X	
	7-Radyo kaybı, hassas olmayan yaklaşma, pas geçme usulleri değerlendirildi mi?		X	
	8- Tüm ana/yedek altimetrelerde güncel QNH bağlanıp, çapraz kontrol yapıldı mı?		X	
	9- TCAS ikazı alındı mı? (Varsa)	X		
	(a) Traffic advisory	X		

	(b) Resoulation advisory	X		
	10- Buzlanma koşulları olduğunda veya beklendiğinde Motor Buz Önleyici Sistem “Engine Anti-Iceing System” çalıştırıldı mı?	X		
	11- Yaklaşma öncesi iniş hazırlıkları ve checklist yapıldı mı?	X		
	(a) Minimaya 100 feet kala kontrolü yapıldı mı? (IFR Koşullarda)	X		
	(b) Minumum ikazı yapıldı mı? (IFR Koşullarda)	X		
	(c) Düşük Görüş Operasyon limitlerine uygun planlama yapıldı mı ? (IFR Koşullarda)	X		
	(ç) Helikopter Localizer limitlerini tutuyor mu? (IFR Koşullarda)		X	
	(d) G/S path limitleri içerisinde kalıyor mu? (IFR Koşullarda)		X	
	(e)Minimalara kadar stabil devam ediliyor mu? (IFR Koşullarda)		X	
J	İNİŞ SONRASI AŞAMASI			
	1- İniş sonrası prosedürü ve işletme prosedürlerine uygun yapıldı mı?		X	
	2- Yolcular emniyetli bir şekilde tahliye ediliyor mu?		X	
K	UÇUŞ SONRASI SAFHASI			
	1- Motor susturma usulleri uygun olarak yapıldı mı?		X	

	2- Uçuş Sonrası Kontroller (USK) uygun olarak yapıldı mı?		X	
	3- Uçuş sonrası yapılması gereken kayıt işlemleri uygun olarak yapıldı mı?		X	

TASLAK